

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRPS/579/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

209/2012. (VI. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ (a továbbiakban: panaszos) 2011. augusztus 17-én előterjesztett **panaszát** a 2012. június 19-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén – dr. Kádár András Kristóf testületi tag különvéleményével – hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos által 2011. augusztus 11-én aláírt és 2011. augusztus 17-én postai úton előterjesztett panaszt (is) tartalmazó bejelentést, a BRFK 2011. augusztus 19-én érkezett. Ezt követően a panaszos a BRFK hivatalvezetőjének tájékoztatására 2011. szeptember 11-én kelt beadványát jutatta el a rendőrséghez, amelyet a BRFK 2011. szeptember 13-án látta el érkeztető bélyegzőjével. A panaszos 2011. szeptember 11. napján kelt beadványában jelezte a rendőrség felé azt, hogy panaszügyében a Testület vizsgálatát kéri. A BRFK Hivatalának vezetője 2011. szeptember 19. napján kelt átiratával továbbította az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatára a panaszt, amely szerv 2011. szeptember 26-án érkezett. Az ORFK Ellenőrzési Szolgálatára 2011. október 4-én továbbította a Testület felé a panaszos beadványát, ahova 2011. október 6-án érkezett az meg.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2011. augusztus 10-én két társával délelőtt 10 órakor érkezett meg a Hajógyári-szigetbe, ahova szeretett volna bejutni egy jogszerűen bejelentett tüntetésre. A Hajógyári-sziget hídjánál azonban több, „sziget-staff” feliratú pólót és „sziget-jegyellenőr” nyakba akasztót viselő hölgy megállította őket a felszólítással, hogy vegyenek karszalagot. Ekkor a panaszos egyik társa, Gy. Z., felvilágosította a jegyellenőroket, hogy nem a Sziget Fesztiválra kívánnak jegy nélkül bemenni, hanem egy jogszerűen bejelentett tüntetés helyszínére szeretnének bejutni. Gy. Z. megmutatta a bejelentésre vonatkozó és a rendőrség által tudomásul vett iratokat, továbbá felvilágosította a jegyellenőroket arról is, hogy amennyiben megakadályozzák bejutásukat a szigetre, abban az esetben feljelentést tesznek ellenük az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértése miatt. Időközben a jegyellenőrök mögött megjelent néhány biztonsági ember is. A jegyellenőrök mosolyogtak, és azt mondták a panaszosnak és két társának, hogy – az előző napi eseményekhez hasonlóan – erőszakkal távolíttatják el őket a szigetről, ha megpróbálnak bejutni a tüntetés helyszínére. Gy. Z. ekkor a 112-es segélyhívószámot hívta, majd a panaszossal együtt várakoztak. Időközben több rendőr is arra sétált, de a panaszos és társai hiába szólították fel őket, egyikük sem ment oda hozzájuk. Gy. Z. ekkor újra felhívta a 112-es számot, rendőri intézkedést kérve, de ismét eredménytelenül telt el mintegy 10-15 perc. Ekkor a panaszos és másik társa is felhívta a segélyhívó számot, és ők is rendőri intézkedést kértek a helyszínre, gyülekezési joguk megsértése miatt. Az első hívástól számított 30-35 perc elteltével megérkezett néhány rendőr, akiket a 25896 azonosító számú rendőr „vezetett”. A rendőröknek is bemutatva Gy. Z. a tüntetés bejelentésére vonatkozó okiratot, valamint az annak átvételéről kiállított rendőrségi igazolást és elmondta azt is, hogy a bejelentett tüntetés kikényszerítése a rendőrség feladata.

A Hajógyári-szigetre szervezett, a magas üzemanyagárak miatti tüntetés bejelentését a BRFK tudomásul vette, amit a 2011. január 18-án kelt igazolásával alá is támasztott. A bejelentéssel kapcsolatban a rendőrség nem állapította meg hatáskörének hiányát, tehát az adott időpontban bejelentéssel érintett terület – a panaszos álláspontja szerint – bárki számára korlátozás nélkül igénybe vehető közterületnek minősült. A gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény (továbbiakban: Gytv.) a rendezvény szervezőjét – márpedig jelen esetben a szervező Gy. Z. volt – teszi felelőssé a rendezvény rendjéért, ezért a rendezvényen betartandó szabályokat a rendező jogosult és köteles meghatározni és betartani. Erre hivatkozva kérte a panaszos és két társa a rendőri intézkedést, azaz a jegyellenőr és a biztonsági emberek „eltávolítását”, annak érdekében, hogy be tudjanak jutni a rendezvény helyszínére. A rendőrök azonban a panaszos és társai kérésének nem tettek eleget, csak igazoltatták a panaszos és társai által megjelölt jogsértő személyeket, majd azt mondták, hogy a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányságról tudják kikérni az igazoltatott személyek adatait. A panaszos és társai azonban hiába mentek el többször is a megadott rendőrkapitányságra, az adatokat nem adták ki számukra, hanem arról tájékoztatták őket, hogyha feljelentést tesznek, akkor majd a helyszínen rögzített adatokból a rendőrség meg tudja állapítani a panaszos és társai által kifogásolt magatartást tanúsító személyek személyazonosságát.

Mindezek alapján a panaszos szerint megvalósult a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 174/C. §-ba ütköző bűncselekmény elkövetése ezért kérte a felelősökkel szembeni megfelelő eljárások megindítását.

A panaszos beadványához csatolt három, a jegyellenőrökről, és a mögöttük álló – feltételezhetően – biztonsági emberekről készített fényképfelvételt a rendőrség számára, az azonosítás megkönnyítése érdekében.

Csatolta a panaszos a Gy. Z. által 2011. január 15-én aláírt, a BRFK-hoz tett bejelentést, a Budapest, III. kerület Hajógyári Sziget Nagyréten 2011. augusztus 1-jétől 2011. augusztus 20-ig, naponta 10 órától 22 óráig tartandó demonstrációról, melynek célja a „Figyelemfelhívás és tiltakozás a magas üzemanyagárak ellen”. A résztvevők számát 20 és 500 fő között, míg a rendezők számát 2 és 25 fő között adta meg a bejelentő, feltüntetve magát felelős rendezőként, megadva nevét, címét és telefonszámát.

Ugyancsak csatolta a panaszos a BRFK Rendészeti Szervek Biztonsági Osztálya által 2011. január 18-án kiállított igazolást, amely tanúsítja, hogy a fentiekben ismertetett bejelentés hiánytalanul tartalmazza a Gytv.-ben meghatározott tartalmi elemeket és igazolja a bejelentés átvételének pontos időpontját, amely 2011. január 17-én 21 óra 40 perc.

2) A BRFK hivatalvezetője 2011. augusztus 27-én kelt levelében arról tájékoztatta a panaszost, hogy a fent ismertetett feljelentését, áttették a BRFK Bűnügyi Szervek Szervezett Bűnözés Elleni Főosztályához.

Ezt követően, 2011. augusztus 29-én ugyancsak a BRFK hivatalvezetője arról értesítette a panaszost, hogy mivel feljelentése a helyszínen foganatosított rendőri intézkedésekkel kapcsolatosan is tartalmaz megállapításokat, szükséges tisztázni, hogy kéri-e panasz eljárás megindítását is. Tájékoztatta a hivatalvezető a panaszost a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. és 93. §-ban foglalt jogszabályi rendelkezésekről – ideértve a Testület eljárására vonatkozó szabályokat is – majd kérte, hogy a panaszos legkésőbb 2011. szeptember 12. napjáig tegye meg nyilatkozatát a BRFK Hivatala felé.

3) A panaszos 2011. szeptember 11-én aláírt beadványában – melyben a Testület vizsgálatát kérte – egyrészt lényegében szószerint megismétli a 2011. augusztus 11-én kelt és jelen állásfoglalás I. rész 1. pontjában ismertetett, a 2011. augusztus 10-én történetekkel kapcsolatos panaszát, másrészt panasszal élt, az ugyanazon helyszínen, 2011. augusztus 12-én történt eseményekkel kapcsolatban. A panaszos a 2011. augusztus 10-én történetekkel kapcsolatos panaszát a következőképpen foglalja össze. Egyrészt sérelmezte, hogy a rendőrök késve, négy telefonhívás után, mintegy 35-40 perces késéssel érkeztek a helyszínre, másrészt kifogás tárgyává tette, hogy a kiérkező rendőrök, az intézkedés elmulasztásával, nem biztosították számára a tüntetésre történő bejutását, megakadályozva ezzel a panaszos gyülekezési joghoz való alkotmányos alapjogának gyakorlását. Egyebekben a panasz megismétli az előző beadványban foglaltakat, ezért a Testület ennek megismétlésétől eltekint.

A panaszos előadta, hogy 2011. augusztus 12-én este a bejelentett demonstrációra érkezők kérték az IN-KAL Security ruháját viselő biztonsági őrt, hogy biztosítsák bejutásukat a rendezvény helyszínére. A biztonsági szolgálat ettől elzárkózott és közölte, hogy a Hajógyári-sziget területére kizárólag érvényes jeggyel lehet bemenni. A demonstrálni kívánók közölték, hogy ők nem a Sziget Fesztivál programjára jöttek, hanem az általuk szabályosan bejelentett és a rendőrség által tudomásul vett demonstrációjukat kívánják megtartani. Mindezt az esemény színhelyétől alig néhány méterre, mintegy ötven, bevetési ruhába öltözött rendőr figyelte, akik hallótávolságon belül voltak, de nem tettek semmit. A demonstráció szervezője

és bejelentője – a demonstrálni kívánókkal együtt – többször is kérte a jelenlévő rendőrök segítségét és intézkedését, kérve egyben, hogy beszélhessen a helyszínparancsnokkal. A rendőrök a kérésre nem reagáltak, a helyzet rendezésére kísérletet sem tettek, valamint tájékoztatási és együttműködési kötelezettségüket sem teljesítették. A demonstrációra érkezők megpróbálták bejutni több bejárati kapun keresztül is a szigetre, azonban ez nem vezetett eredményre, mert a biztonsági szolgálat vaskordonnal zárta el a beléptető kapukat. A demonstrálni kívánók egyeztetési kísérlete nem volt eredményes a kapuknál lévő rendőrökkel sem és nem tudtak kapcsolatba lépni a fesztivál szervezőjével sem. Ekkor a helyszínen tartózkodó Zagyva György Gyula országgyűlési képviselő – képviselői minőségében – kérte, hogy beszélhessen a helyszínparancsnokkal a demonstráció megtartása érdekében. A helyszínparancsnok megérkezéséig a demonstrálni szándékozók a kapuknál maradtak, ezért lelassult a jeggyel érkezők beléptetése, ugyanakkor a panaszos szerint volt olyan beléptető kapu amely folyamatosan működött, továbbá sem a rendőrök, sem a biztonsági személyzet nem tett meg olyan intézkedéseket (pl.: a kapuhoz vezető folyosó kiszélesítése), amelyek hatékonyabbá tehetnék volna a beléptetést. Előadta továbbá a panaszos, hogy 21 óra után a biztonsági szolgálat főfelügyelője felszólította a demonstrálni kívánók egy csoportját a kapuk környékének elhagyására a vendégek biztonsága érdekében. Megjegyzi a panaszos, hogy ebben az időpontban már alig érkeztek vendégek, hiszen a nagy koncertek addigra már megkezdődtek. Mindeközben – panaszosi elmondás szerint – egy rendőr Zagyva György Gyula országgyűlési képviselőt azzal csalta be a kordon mögé, hogy ott beszélhet a helyszínparancsnokkal, de e helyett a rendőrök egy csoportja körbevette és az intézkedés okának és céljának megjelölése nélkül közölték vele, hogy előállítják. A helyszínről további négy személyt rendzavarás szabálysértésének gyanúja miatt azért állítottak elő, mert a biztonsági szolgálat főfelügyelője rájuk mutatott, azt állítva, hogy a fesztivál biztonságát veszélyeztették. A panaszosi álláspont szerint nem a mindvégig békés magatartást tanúsító demonstrálni szándékozók akadályozták a fesztiválra való bejutást, hanem a biztonsági szolgálat tagjai, valamint az intézkedési kötelezettségüket elmulasztó rendőrök. Mindezt panaszosi állítás szerint alátámasztja a http://indavideo.hu/video/Budapest_Hajogyari_sziget_2011_08_12_AVH-s_terror_INKAL_parancsnoksaga_alatt_az_interneten_elerhető_videofelvételnek_a_24_perc_18._másodperctől_kezdődő_része.

A panaszos szerint a rendőrök az előállítottakkal szemben súlyosan jogszerűtlen és törvénytelen magatartást tanúsítottak. Zagyva György Gyulát a kezénél és a lábánál szétfeszítve hurcolták el a helyszínről és e miatt szenvedett sérüléseket. K. Z.-t az előállító helyiségben meztelenre vetkőztették, testüregeit törvénytelen módon átvizsgálták. B. T.-t azért állították elő a rendőrök, mert megtámadta őt L. Gy., aki utasította a rendőröket a nevezettel szembeni intézkedésre. B. T.-t ezt követően egy kisbuszhoz vitték, ahol megkínózták őt a rendőrök – állítja a panaszos B. T. elmondására hivatkozva. E szerint nevezett arcát a kárpitba nyomva fojtogatták, hajás fejbőrét ütötték, a hátán ugráltak, módszeresen ügyelve arra, hogy a lehető legkevesebb külsérelmi nyomot hagyják „áldozatukon”.

Fentiek alapján kéri a panaszos, hogy az elképesztő mennyiségű jogsértő cselekményt és az intézkedés elmulasztását is vizsgálja ki a Testület.

4) A panaszbeadványban megjelölt felvétel első perceiben látható amint a demonstrálni kívánók követelik a biztonsági cég egyik alkalmazottjától, hogy alkotmányos jogaik gyakorlásában ne akadályozza őket és legalább a saját főnökével, beszéljen. Sokan kéri „Gyula” (Zagyva György Gyula) segítségét rendőri intézkedéshez. Egy szőke hölgy felhívja a

biztonsági őr figyelmét, hogy magatartásával bűncselekményt követ el, amely három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Ezt egyébként a demonstrálni szándékozók is folyamatosan közlik a biztonsági őrral, majd javasolják neki, hogy kérjen rendőri intézkedést. A biztonsági őr azt válaszolja, hogy kérjenek a demonstrálni szándékozók rendőri intézkedést. Közben a felvételen nem látható, csak hallható (25. perc 31. másodperctől) ahogyan vita alakul ki a tekintetben, hogy az egyik biztonsági őr hozzáért valakihez és a körülötte állók ezt testi kényszerként értékelik. A felvételen látható, ahogyan az eseményektől néhány méterre több rendőr áll, akik passzívan figyelik a vitát. A felvételen látható Zagyva György Gyula, aki ekkor (26. perctől) azt kéri az egyik biztonsági őről, hogy a Szigetfesztivál szervezői közül egy kompetens személlyel beszélhessen a helyzet megoldása érdekében. A 26. perc 49. másodperctől már sötétben zajlanak az események, de jól látható, ahogyan gyakorló ruhás, de bevetési sisakban lévő rendőrök szorosán ott állnak a kapuknál a biztonsági őrök mögött. Többen videofelvételt készítenek, és a rendőrök is kamerával rögzítik az eseményeket. Ekkor már elég erős a demonstrálni szándékozók részéről a kiabálás. Közben rövid időre, késő délutáni fényben látszanak az események, majd a 28. perctől újra sötétben, de jól láthatóan folytatódik a vita, amelynek során Zagyva György Gyula egy alacsonyabb biztonsági őrral vitatkozik, aki folyamatosan azt ismételve, hogy a demonstrálni szándékozók az élet és vagyonbiztonságot veszélyeztetik. Közben egyszer-egyszer hallható, hogy a jeggyel érkezők előre engedésére szólít fel mind a két fél (a demonstrálni szándékozók és a biztonsági őrök is). A 29. perc 49. másodpercnél erősödik a hangzavar ezért Zagyva György Gyula erősen csendet kér a mögötte állóktól. Láthatóan a vita nem vezetett eredményre a kordonok, a biztonsági őrök és a rendőrök nem teljesítik a demonstrálók kérését. A 31. perc 46. másodperctől a Fényes Adolf utca (Tímár utca) sarkánál folytatódik a felvétel, rövid időre egy várakozó mentőautó látható, majd a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság előtti járda és úttest, ahol rendőrök állnak a rendőrség bejáratánál és az épület falánál. Mind a rendőrök mind a demonstrálni szándékozók közül a várakozás alatt többen jegyzetelnek, közben valaki folyamatosan azt kérdezi az egyik rendőrtől, hogy milyen okból rögzítette az adatait, valamint felhívja a rendőr figyelmét, hogyha ennek valós és megalapozott indokát nem tudja közölni akkor törvénytelenül cselekszik. A felvétel végéig (39. perc vége) a panasz szempontjából érdemi információ már nem hallható.

Egy következő felvételen Zagyva György Gyula és egy rendőr párbeszéde hallható, ahol a rendőr arról tájékoztatja a képviselőt, hogy csak a belépőjeggyel érkezőket engedhetik be a Sziget Fesztivál területére, kérheti azonban, hogy a rendőr igazoltassa azokat a biztonsági őröket, akiknek az eljárását Zagyva György Gyula kifogásolja. Ezt követően a rendőr tájékoztatást ad a panaszjogról. Zagyva György Gyula a rendőrnek abbéli véleményéről ad hangot, hogy az önkormányzat ezt az egészet nagyon elrontotta – pereskedni is fognak vele emiatt – viszont álláspontja szerint a biztonsági őrök őket nem lökdöshetik. A párbeszéd folytatása a felvételen már nem hallható tisztán. Néhány perccel később Zagyva György Gyula a biztonsági őröket kéri arra, hogy biztosítsanak számára lehetőséget, hogy a biztonsági szolgálat kompetens személyével tárgyalhasson.

5) A Testület 2011. október 20-án levélben kereste meg a panaszost, melyben számos kérdést tett fel – mindenképp a panaszos személyes fellépésével kapcsolatosan, erre azonban, bár a levél 2011. október 25-én kézbesítésre került, válasz nem érkezett.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetőjétől, valamint megküldeni kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) A BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének a BRFK Hivatalához intézett, 2011. november 15-én kelt levele szerint, az ügyeleti küldési naplóból megállapíthatóan, 2011. augusztus 10-én és 12-én a rendőrkapitányság részéről a panaszossal szemben intézkedés nem történt, a rendőrkapitányság előtt nem folyik semmilyen eljárás a panaszossal szemben. Az ügyeletre beérkező 3 db telefonvonal ellenőrzése kapcsán a legrégebbi bejegyzés 2011. augusztus 26-ai, így a 2011. augusztus 10-ei és 12-ei beszélgetések már automatikusan törlésre kerültek.

A rendőrkapitányság vezetője szerint, a panaszos 2011. augusztus 10-én a délelőtti órákban és 2011. augusztus 12-én az esti órákban, sem személyesen, sem telefonon nem kért rendőri intézkedést a Budapest, III. kerület Hajógyári-sziget bejáratához. Nincs a rendőrkapitányságon olyan dokumentum, amely szerint a panaszos járt volna a rendőrkapitányságon, illetőleg, hogy a panaszos rendőri segítséget kért volna. A rendőrkapitányság vezetője leveléhez mellékelte az ügyeleti küldési napló kinyomtatott példányát, amelyben a panaszos neve nem szerepelt.

2) A BRFK Központi Ügyeleti Főosztály vezetője 2011 november 21-én kelt átiratában arról értesítette a BRFK Hivatalának vezetőjét, hogy a panaszossal kapcsolatban kért telefonos bejelentés hanganyagát az Rtv. 42. § (7) bekezdése alapján rendelkezésre bocsátani nem tudja, az intézkedési lapokat azonban mellékelte, melyekből megállapíthatóan a Központi Ügyelet haladéktalanul értesítette az intézkedésre jogosult egységeket.

A 2011. augusztus 10-én készült intézkedési lap szerint Gy. Z. bejelentését 10 óra 11 perckor rögzítették, melynek alapján 10 óra 17 perckor „Sziget Központ” visszajelezte a következőket: „Sziget 1”, és a „301”-es is a „helyszínre küldve, akik intézkednek”. Az ezt követő bejegyzés szerint Sziget Központ jelezte, hogy a külső részen tartózkodik a bejelentő. A következő bejegyzés 10 óra 49 perces rögzítésű, miszerint: „Rendező 23 jelezte, hogy a járőrök intézkednek a benti helyszínen. Kölcsönös igazoltatásra került sor. Nincs tudomásul vett rendezvénye a bejelentőnek, így a szükséges felvilágosítás – ismételten – megadva részére. Ügyeletvezető felé jelentve.” A lap utolsó bejegyzése: „11:00 Sziget őrς ügyelet jelezte, hogy a bejelentő elhagyta a helyszínt. Jelentés készül.”

A 2011. augusztus 12-én készült intézkedési lap szerint Gy. Z. 19 óra 43 perckor a Hajógyári-sziget bejáratától bejelentette, hogy egy tüntetés van, amelynek ő a szervezője. A bejegyzésnek az eseménynél lévő szó szerinti szövege szerint: „Mivel érvényes karszalagja van, hogy bemenjen a szigetre és előtte rendőr sorfal, van útját állják és megakadályozzák a szabad mozgásban. Ragaszkodik ahhoz, hogy azonnal küldjünk egy olyan rendőrt, aki hajlandó intézkedni, majd üvöltve kérte a nevemet újra és újra.” A lapon a II. fázisnál a következő olvasható: „Sziget központ értesítve 19:43, Kinizsi-01 értesítve 19:43, Rendező-01 értesítve 19:43,Ügyeletvezetőnek jelentve.” A III. fázis bejegyzése: „BRFK Rendészeti helyettes intézkedett az ügy kezelésére.”

3) Megküldte a rendőrség az ORFK Gazdasági Főigazgatóság Információtechnológiai Osztály Távközlési Alosztály Műszaki Csoportnál B. L. technikus által készített és a BRFK Központi Ügyeleti Főosztálynak megküldött jegyzőkönyvet, amelyben rögzíti, hogy az Ügyeletvezetői megkeresésre 2011. november 18-án végrehajtott visszahallgatás során a panasz tárgyában nem rendelkeznek rögzített hanganyaggal, mivel a hanganyagok megőrzési ideje az Rtv. 42. § (7) bekezdése alapján harminc nap, a keresett időpont pedig 2011. augusztus 10. napja és 2011. augusztus 12. napja.

4) A BRFK Hivatala Perképviseleti és Panaszügyi Osztály, Panaszügyi Alosztály hivatalos feljegyzése szerint a BRFK Rendészeti Szervek Igazgatásrendészeti Főosztály Szabálysértési és Koordinációs Osztálya arról adott számukra tájékoztatást, hogy a panaszos a szabálysértési nyilvántartásban, a kérdéses időszakban, 2011. augusztus hónapban nem szerepel.

5) A BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Bevetési Osztály II. Alosztálynál szolgáltatást teljesítő M. Cs. r. főtorzsőrmester (M. r. főtorzsőrmester) 2011. augusztus 10-én kelt jelentésében foglaltak szerint a jelentéstétel napján 8 órától a Sziget Fesztivál biztosításában vett részt Rendész 405-ös hívónévvel. Szolgálatát teljesítése során L. P. r. őrnagy utasítására megjelent Budapesten, az Óbudai Rakpart – Mozaik utca kereszteződésében lévő – a Hajógyári-sziget bejáratát képező – hídnál, ahol a Sziget Fesztivál Kft. által rendezett rendezvény beléptető pontja üzemel, mert onnan Gy. Z. rendőri intézkedést kért.

A helyszínen 10 óra 55 perckor megjelenve a Gy. Z. előadta, hogy korábban demonstrációt jelentett be a Sziget Fesztivál területére, azonban az intézkedés napján a r. főtorzsőrmester intézkedését megelőzően a jegyellenőrök a fenti beléptető kapunál a belépését érvényes jegy hiányában megtagadták. Előadta, hogy a demonstráció miatt a Hajógyári-sziget nem tekinthető magánterületnek. M r. főtorzsőrmester Gy. Z.-t tájékoztatta, hogy a Sziget fesztivál idején a Hajógyári-sziget területe magánterületnek minősül, így a rendezvény idején annak szervezője, vagy általa feljogosított személy jogosult a belépés feltételeit meghatározni, és a r. főtorzsőrmester, intézkedő rendőrként nem rendelkezik olyan jogi eszközzel, amellyel a magánterületre belépés feltételeit felülírhatná. Ennek megfelelően nem tudja jogi eszközökkel a bejutását – belépőjegy hiányában – biztosítani. M r. főtorzsőrmester tájékoztatta továbbá Gy. Z.-t, hogy a jegyellenőrökkel – a Sziget Fesztivál Kft.-vel – szemben polgárjogi úton érvényesíthető igény előterjeszhetőségéről, és e célból általa megjelölt ellenőröknek a r. főtorzsőrmester által történő igazoltathatóságáról, adataik jogi igény érvényesítése céljából történő kikérésének lehetőségéről, és annak módjáról. A r. főtorzsőrmester részletes tájékoztatásban részesítette Gy. Z.-t az intézkedéssel szembeni panasztételi lehetőségekről is.

Gy. Z. kijelentette, hogy a r. főtorzsőrmesterrel szemben panaszt fog tenni, és kérte a jegyellenőrök igazoltatását – 4 főt jelölt meg –, akik az intézkedés időpontjában is a beléptetést végezték a Sziget Fesztivál Kft. képviseletében.

A r. főtorzsőrmester Gy. Z.-t igazolásra szólította fel, aki a felszólításra személyazonosító igazolványát, valamint a r. főtorzsőrmester kérésére a lakcímet igazoló okmányát önként átadta.

A r. főtorzsőrmester az igazoltatás alá vont jegyellenőröket tájékoztatta az intézkedés céljáról, okáról, és jogorvoslati lehetőségeikről. A helyszínen mind Gy. Z., mind a négy személy adatait körözési nyilvántartásban a Sziget központ útján ellenőrizte, abban nem szerepeltek. A

nyilvántartásban ellenőrzést követően a r. főtörzsőrmester Gy. Z.-t okmányai visszaadásával útjára bocsátotta.

A helyszínen vélelmezhetően Gy. Z. társaságához tartozó hölgy az intézkedést videokamerával közvetlen közlelről rögzítette, valamint távolabbról még néhányan hasonlóan cselekedtek. Az intézkedést a r. főtörzsőrmester egy r. törzsőrmesterrel közösen folytatta le, és mindvégig jelen volt egy r. főhadnagy is. M r. főtörzsőrmester az intézkedésről rádióon jelentést tett a Sziget központnak.

6) A BRFK Rendészeti Szervek Bevetési Főosztály Bevetési Osztály I. Alosztályánál szolgálatot teljesítő K. G. r. törzsőrmester (K. r. törzsőrmester), valamint P. V. r. őrmester (P. r. őrmester) 2011. augusztus 12-én kelt közös jelentése szerint a jelentéstétel napján 10 óra 20 perckor S. Sz. r. hadnagy azt az utasítást adta, hogy jelenjenek meg a Hajógyári-szigetre vezető „K” híd beléptetőjénél, mert onnan bejelentés érkezett, miszerint egy személyt jogtalanul nem engednek be a Sziget Fesztivál területére.

Az eljáró rendőrök kiérkezésükkel felvették a kapcsolatot a Gy. Z.-vel, aki elmondta, hogy őt és a társaságában lévő személyt az In-Kal Security biztonsági cég alkalmazottjai nem engedik be a Hajógyári-szigetre. Gy. Z. átadta a rendőrök részére a rendezvény megtartását engedélyező rendőrségi iratot.

Az intézkedő rendőrök ezt követően felvették a kapcsolatot a helyszínen tartózkodó In-Kal Security cég által alkalmazott biztonsági őrrrel, aki elmondta, hogy a Sziget Fesztivál területe magánterületnek minősül, mivel a Sziget Fesztivál rendezője azt a III. kerületi Önkormányzattól bérebe vette. A biztonsági őr elmondta, hogy a Sziget Fesztiválon működő házirend szerint csak karszalag viselésével lehet bejutni a fesztivál területére. Mivel egyrészt Gy. Z. nem rendelkezik a fenti belépési jogosultságot igazoló karszalaggal, másrészt a Gy. Z. által átadott rendőrségi határozatot a BRFK később, az engedélyezést követően visszavonta, a biztonsági őrnek Gy. Z.-t nem áll módjában beléptetnie a rendezvény területére.

Az intézkedő rendőrök ezt követően felvették a kapcsolatot a Sziget 2-essel, aki tájékoztatta őket, hogy tudomása van arról, hogy a Gy. Z. által felmutatott határozatot a BRFK később visszavonta, a határozatban foglalt demonstrációt nem engedélyezte. Az eljáró rendőr tájékoztatta a Sziget 2-est, hogy a fentiek miatt kölcsönös igazolásra szóló jelentést fog készíteni, elmondta továbbá, hogy a szükséges jogi felvilágosítást mindkét félnek megadta.

Az intézkedő rendőr megjegyezte továbbá, hogy Gy. Z. panasszal kíván élni az intézkedéssel szemben, mert álláspontja szerint jogtalanul nem engedik be a rendezvény területére, és elmondása szerint ebben a jogsértésben a rendőrök is szerepet vállalnak. Az intézkedést végző rendőr tájékoztatta panasztételi jogáról, amit Gy. Z. megértett és tudomásul vett. A rendőri intézkedést 10 óra 37 perckor fejezték be.

7) A Testület a rendőrség által a vizsgált ügyhöz megküldött dokumentumokon túl indokoltnak tartja a 47/2012. (II. 15.) számú állásfoglalásának alapjául szolgáló, az ügy megítélése kapcsán relevánsnak tartott rendőrségi dokumentumokat ismertetni – figyelemmel arra, hogy a két panasz szorosan összefügg egymással, és a panaszos maga is hivatkozik többször a rendezvény bejelentőjére (Gy. Z.-re).

a) A BRFK hivatalvezetője a Testület fenti ügyben írt megkeresésére az alábbi tájékoztatást nyújtotta.

A Gy. Z. által említett időszakban Budapesten, a Hajógyári-szigeten a Sziget Kulturális Menedzser Iroda Kft. által rendezett Sziget Fesztivál 2011 elnevezésű rendezvény zajlott, amelyre Budapest Főváros XI. Kerület Újbuda Önkormányzata határozatával közterület-használati engedélyt adott.

A hivatalvezető előadja, hogy a sérelmezett időszakban a Hajógyári-sziget magánterületnek minősült az alábbi indokok alapján. Gy. Z. 2011. január 15-én bejelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányságon rendezvény megtartásáról. Bejelentése szerint 2011. augusztus 1. és augusztus 20. közötti időben naponta 10 és 22 óra között Budapesten, a Hajógyári-szigeten, a Nagyrét területén 20-500 fő részvételével demonstrációt kíván tartani a magas üzemanyag árak elleni tiltakozásul. A rendezvény elbírálására nyitva álló határidőn belül tiltó határozat nem született. A tervezett – Gytv. hatálya alá tartozó – rendezvényről a BRFK Rendészeti Szervek Biztosítási Osztály (a továbbiakban: Biztosítási Osztály) beosztottjai a Fővárosi Önkormányzat illetékes, Közterület-használati Osztályát 2011. január 19-én írásban értesítették. 2011. április 27-én kelt levelében Budapest Főváros Önkormányzata Főpolgármesteri Hivatal Városüzemeltetési Főosztály Közterület-használati Osztály vezetője azonban arról tájékoztatta a Biztosítási Osztályt, hogy 2011. július 18. és 2011. augusztus 30. közötti időszakra a III. Óbudai Sziget közpark területére – a közterület tulajdonosaként – a „Sziget Fesztivál 2011” megrendezéséhez közterület-hozzájárulást adott a Sziget Kulturális Menedzser Iroda Kft. részére. A hivatalvezető beszámol továbbá arról, hogy 2011. július 31-én Gy. Z. a korábbi bejelentését akként módosította, hogy a demonstráció kezdetét 2011. augusztus 1. napja helyett 2011. augusztus 9. napjában jelölte meg. A bejelentést – az irányadó joggyakorlat alapján – a BRFK önálló bejelentésként értékelte.

Tekintettel a Fővárosi Önkormányzat, illetőleg a Sziget Kulturális Menedzser Iroda Kft. között létrejött terület-használati megállapodásra, Budapest rendőr-főkapitánya végzésében a BRFK hatáskörének hiányát állapította meg a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 30. § b) pontja alapján. A Ket. 30. § b) pontja szerint a hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, nyolc napon belül elutasítja, ha a hatóságnak nincs hatásköre vagy nem illetékes, és a kérelem áttételének nincs helye. A hivatalvezető megjegyzi, hogy az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosa több jelentésében (3262/2008., 4721/2009. számú jelentések) is megállapította, hogy hasonló helyzetekben a közterület-használati engedély, illetőleg a Gytv. alapján tartandó rendezvényekkel összefüggő alapjogok egymással történő konkurálásában – még ha indirekt módon is – a közterület-használat alapján tartott rendezvények elsőbbséget élveznek a gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvényekkel szemben.

A BRFK a fentiek figyelembe vételével döntött hatásköre hiányának megállapításáról, és a döntéssel kapcsolatban részletes válaszlevélben is tájékoztatta a Gy. Z.-t, felkérve őt arra, hogy vegye fel a kapcsolatot a „Sziget Fesztivál 2011” szervezőjével, és kölcsönösen működjenek együtt a fennálló helyzet békés, megnyugtató rendezése érdekében. A Gy. Z. a hivatkozott végzést 2011. augusztus 2. napján átvette, ennek ellenére 2011. augusztus 9. és 12. közötti időszakban több alkalommal kísérelt meg a „Sziget Fesztivál 2011” területére belépni, amelyet a rendezvény rendjének fenntartásáért felelős biztonsági cég beosztottjai rendre megakadályoztak.

A belépés megakadályozásával kapcsolatban Gy. Z. minden alkalommal rendőri intézkedésre kérte fel az ott szolgálatot teljesítő rendőröket, akikkel közölte, hogy bár nem személyes ügynek tartja, intézkedésükkel kapcsolatban – tekintettel arra, hogy a „jogsértésben” szerepet

vállalnak – panasszal él. A Gy. Z. a részére kézbesített végzés, illetőleg a rendőrök által adott tájékoztatás alapján nyilvánvalóan tisztában volt azzal, hogy a rendezvény területére – érvényes belépőjegy hiányában – nem jogosult belépni, ennek ellenére három napon keresztül megkísérelte a belépést, rendőri intézkedést kért, továbbá az általa sérelmesnek ítélt eljárás miatt 2011. augusztus 12. napjára, a rendezvény területéhez 500 és 10.000 fő közötti résztvevővel ellendemonstrációt jelentett be. A bejelentést a rendőrség – tiltó ok fennállásának hiányában – tudomásul vette.

2011. augusztus 12-én a Gy. Z. a rendezvény befejezését megelőzően felszólította a résztvevőket arra, hogy menjenek a Sziget Fesztivál bejáratához, illetőleg a Nagyrét területére, és tartsák meg a korábbra bejelentett rendezvényt. A rendezvény főbejáratához mintegy 60-80 fő vonult, akik a beengedő kapuknál megpróbálták bejutni a sziget területére. A biztonsági őrök megakadályozták a bejutást, ami miatt szóváltás, esetenként dulakodás alakult ki. L. Gy., a „Sziget Fesztivál 2011” nevű rendezvényt biztosító In-Kal Security Kft. képviselője fentiek miatt rendőri intézkedést kért, amely során több személyt – köztük Zagyva György Gyula országgyűlési képviselőt – előállítottak.

A hivatalvezető tájékoztatása szerint Gy. Z. felkérésére 2011. augusztus 10-én, augusztus 11-én, illetőleg augusztus 12-én (a délelőtti órákban) kölcsönös igazoltatást hajtottak végre a rendőrök.

A hivatalvezető tájékoztatta továbbá a Testületet arról, hogy a BRFK Hivatala előtt folyamatban lévő panaszeljárást Budapest rendőrfőkapitánya felfüggesztette, és a felfüggesztésre vonatkozó végzést megküldte a Testület részére.

b) Budapest rendőrfőkapitánya 2011. július 29-én levélben tájékoztatta Gy. Z.-t arról, hogy a BRFK a bejelentés időpontjában nem rendelkezett információval arra vonatkozóan, hogy Budapest Főváros Önkormányzata tulajdonosi jogainak gyakorlása körében a gyülekezéssel érintett terület és időtartam vonatkozásában közterület-használati hozzájárulás kiadására tett-e intézkedéseket, ezért kizárólag a rendezvény tudomásul vételéről rendelkezhetett. Gy. Z. által tett bejelentés tudomásul vételét követően jutott a BRFK tudomására, hogy a Fővárosi Közgyűlés 2011. április 6-án az Önkormányzat tulajdonában lévő Óbudai-sziget, Közpark területére közterület-használati hozzájárulást adott a Sziget Kulturális Menedzser Iroda Kft. részére 2011. július 18. napjától 2011. augusztus 30. napjáig terjedő időszakra vonatkozóan.

A rendőrfőkapitány tájékoztatta Gy. Z.-t arról, hogy az általa bejelentett rendezvény továbbra is a gyülekezési jog körébe tartozik, azonban – a Gytv. 6. §-ára és 8. §-ára figyelemmel –, mivel a rendezvénnyel érintett terület az Önkormányzat által kiadott közterület-használati hozzájárulás folytán elveszítette közterület-jellegét, a rendezvény megtartására nem közterületen kerül sor, így az már nem tartozik a rendőrség hatáskörébe.

A „nem közterületen” tartott rendezvények esetén is változatlanul fennállnak azonban a Gytv.-ben meghatározott tilalmak – a gyülekezési jog gyakorlása nem valósíthat meg bűncselekményt, vagy ennek elkövetésére vonatkozó felhívást, nem lehet fegyveresen, vagy felfegyverkezve megjelenni – és a rendezőt terhelő – a rend fenntartására irányuló, vagy éppen a résztvevővel egyetemlegesen fennálló kártérítési – kötelezettségek.

A fentiek alapján a rendezvényeken a résztvevők jogainak maradéktalan biztosítása, valamint a fennálló helyzet megnyugtató, békés rendezése érdekében a rendőrfőkapitány álláspontja szerint indokolt a gyülekezéssel érintett rendezvény szervezője és a Sziget Kft. közötti

közvetlen kapcsolatfelvétel, valamint a joggyakorlás során megvalósuló kölcsönös együttműködés.

c) Budapest rendőrfőkapitánya 2011. augusztus 1-jén 01000/33129-4/2011.ált. számon végzést hozott a Gy. Z.-nek a 2011. augusztus 9-én 10 órától Budapesten, a Hajógyári-szigeten tartandó rendezvényével kapcsolatban, amelyben a Ket. 30. § b) pontjára hivatkozással hatáskörének hiányát állapítja meg. A Gy. Z. aláírásával igazolta, hogy a végzést 2011. augusztus 2-án átvette.

III.

A Testület mindenekelőtt a hatáskörének megállapítására vonatkozó vizsgálatot folytatta le, és arra a kérdésre adott választ, hogy a panaszos mely kifogásainak vizsgálatára van kompetenciája.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. fejezetében, a Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A panaszos sérelmezte a panaszában név szerint megjelölt személyekkel (Zagyva György Gyula, K. Z., B. T.) szembeni – 2011. augusztus 10-ei és 2011. augusztus 12-ei – rendőri intézkedéseket és mulasztásokat, illetve megkérdőjelezte azok jogszerűségét.

Az Rtv. fent hivatkozott, a Testület hatáskörére irányadó szabályozás szerint a Testület csak annak a kérelme alapján járhat el, akinek a rendőri intézkedés, vagy mulasztás jogát vagy jogos érdekét sértette, vagy érintette. A panaszban sérelmezett rendőri intézkedések egy részét ugyanakkor nem a panaszossal, hanem a szóban forgó rendezvényen jelen levő más személyekkel szemben foganatosították, ezért megállapítható, hogy azok vizsgálatára – mivel azt nem az arra jogosult terjesztette elő – a Testület hatásköre nem terjed ki. A Testületnek ugyanezen rendelkezések értelmében arra sem terjed ki vizsgálati köre, hogy a más által a rendőrség központi telefonszámára tett, rendőri intézkedést kérő bejelentésével kapcsolatosan a rendőri magatartást (kiérkezés időpontja, intézkedés jellege és módja) értékelje.

A fentiek miatt nem vizsgálhatja a Testület azt sem, hogy tett-e kísérletet a rendőrség a jeggyel érkező személyek beléptetésének hatékonyabbá tétele érdekében. A panaszos nem rendelkezett jeggyel, így alapjogait nem érthette sérelem amiatt, hogy a jeggyel rendelkezők beléptetése adott esetben hosszabb időt vett igénybe.

b) A panaszos előadta panaszában, hogy 2012. augusztus 12-én 21 óra után a biztonsági szolgálat felszólította a demonstrálni szándékozók egy csoportját arra, hogy hagyják el a kapuk környékét. A panaszos véleménye szerint nem a békés magatartást tanúsító demonstrálni szándékozók, hanem a biztonsági szolgálat tagjai, valamint az intézkedési kötelezettségüket mulasztó rendőrök akadályozták a fesztiválra való bejutást.

A Testület az idézett jogszabályhely értelmében az egyes rendőri intézkedések és mulasztások jogszerűségét vizsgálhatja meg és értékelheti azt/azokat abból a szempontból, hogy eredményezett-e/eredményeztek-e bármilyen alapjogsérelmet az érintett személynek. A Testület tehát csak rendőrség Rtv.-ben felsorolt intézkedései és kényszerítőeszköz alkalmazásai kapcsán vizsgálódhat és fejtheti ki érdemi álláspontját. Ennek megfelelően a személy- és vagyonvédelmi feladatokat ellátó biztonsági őrök magatartásának és eljárásának felülvizsgálatára nincsen lehetősége a Testületnek, ezért a panaszos a biztonsági őr/őrök fellépésével kapcsolatos kifogásával összefüggésben szintén hatáskörének hiányát állapította meg a Testület.

Tekintettel arra, hogy a panaszos fenti sérelmeit a Testület az Rtv. idézett rendelkezése alapján nem vizsgálhatja, a panasz ezen részei tekintetében hatáskörének hiányát állapította meg.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tette a panaszos 2011. augusztus 10-ei rendőri segítségkérését valamint azt, hogy ugyanezen a napon és 2011. augusztus 12-én mulasztott-e a rendőrség intézkedést a fesztivál területére bejelentett rendezvény helyszínére való bejutás elősegítését illetően.

A Testület felhívja a figyelmet arra, hogy vizsgálata során az intézkedés idején hatályban lévő jogszabályok figyelembe vételével jár el.

A Testület a panasz kivizsgálása során megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, valamint a 62. §-ának (1) bekezdésében rögzített gyülekezéshez való jogát az alábbiak szerint.

Mindenekelőtt fontos leszögezni, hogy a rendőrség a Testületet arról tájékoztatta, hogy a panaszossal szemben 2011. augusztus 10-én illetve augusztus 12-én intézkedés nem történt. A Testület ugyanakkor elfogadta azon panaszosi előadást, miszerint ő a szóban forgó helyszínen, a Gy. Z. által bejelentett rendezvényen kívánt megjelenni, illetve a Sziget Fesztivál bejáratánál jelen is volt.

A panaszos a 2011. augusztus 10-én történekkel kapcsolatosan azt sérelmezte, hogy egyrészt a bejelentett demonstráció helyszínére kívántak bejutni, ami nem vezetett eredményre, ezért a panaszos és társai rendőri segítséget kértek, ugyanakkor négy telefonhívás után, mintegy 35-40 perces késéssel érkeztek csak meg a helyszínre a rendőrök. Kifogásolta másrészt azt, hogy a kiérkező rendőrök nem biztosították számára a tüntetésre történő bejutását, megakadályozva ezzel a panaszos gyülekezési joghoz való alkotmányos alapjogának gyakorlását. A panaszos hozzátette azt is, hogy rendőri intézkedést kért ő és két társa, azaz kérte a jegyellenőröket és a biztonsági őreket „eltávolítását”, abból a célból, hogy a bejelentett rendezvényen részt tudjanak venni.

Ezen túl panaszos a 2011. augusztus 12. napján este történekkel összefüggésben a következőket adta elő. A Gy. Z. által bejelentett demonstrációra érkezők kérték az IN-KAL Security ruháját viselő biztonsági őreket, hogy biztosítsák bejutásukat a rendezvény helyszínére. A biztonsági szolgálat ettől elzárkózott és közölte, hogy a Hajógyári-sziget területére kizárólag érvényes jeggyel lehet bemenni. A demonstrálni kívánók közölték, hogy ők nem a Sziget Fesztivál programjára jöttek, hanem az általuk szabályosan bejelentett és a rendőrség által tudomásul vett demonstrációjukat kívánják megtartani. Mindezt az esemény színhelyétől alig néhány méterre, mintegy ötven, bevetési ruhába öltözött rendőr figyelte, akik hallótávolságon belül voltak, de nem tettek semmit. A demonstráció szervezője és bejelentője – a demonstrálni kívánókkal együtt – többször is kérte a jelenlévő rendőrök segítségét és intézkedését, kérve egyben, hogy beszélhessen a helyszínparancsnokkal. A rendőrök a kérésre nem reagáltak, a helyzet rendezésére kísérletet sem tettek, valamint tájékoztatási és együttműködési kötelezettségüket sem teljesítették. A panaszos szerint nem a demonstrációra érkezők akadályozták a fesztiválra érkezők bejutását, hanem a biztonsági szolgálat emberei, valamint az intézkedést mulasztó rendőrök, akik nem tettek meg semmit annak érdekében, hogy a panaszos és demonstrációra érkező többi személy gyülekezési jogát gyakorolhassa.

1) A Testület itt hivatkozik a fentiekben már utalt 47/2012. (II. 15.) számú állásfoglalására, amelynek IV. rész 1) pont A) alpontjában a Testület (elsőként) szükségesnek látta – az alábbiak szerint – tisztázni a rendőrségnek a kialakult helyzettel kapcsolatos álláspontját.

A Gy. Z. 2011. január 15-én bejelentést tett a BRFK-n, miszerint 2011. augusztus 1. és augusztus 20. közötti időszakban Budapesten, a Hajógyári-sziget Nagyrétjén – amely 1993 óta a Sziget Fesztivál szokásos helyszíne és időpontja – tiltakozni kíván a magas üzemanyagárak ellen. A bejelentéssel szemben – tekintve, hogy az a Gytv.-ben foglalt követelményeknek megfelelt – a rendőrség tiltó határozatot nem hozott. 2011. július 31-én Gy. Z. a korábbi bejelentését akként módosította, hogy a demonstráció kezdő időpontjaként 2011. augusztus 9-ét jelölte meg. Gy. Z. bejelentésének módosítását a rendőrség a hasonló esetekben követett gyakorlat alapján új bejelentésként értékelte.

Mivel időközben Budapest Főváros Önkormányzata ugyanezen helyszínre és időszakra a Sziget Fesztivál megrendezéséhez közterület-használati hozzájárulást adott, a rendőrség a Ket. 30. § b) alapján – a bejelentés módosítása tárgyában – hatáskörének hiányát megállapító végzést hozott.

A Testület mindenekelőtt szükségesnek tartja felhívni a figyelmet a versengő gyülekezésre vonatkozó jogszabályi környezet rendezetlenségére, amivel kapcsolatban az Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosa AJB 4721/2009. számú ügyben kiadott, 2009. szeptember 3-án kelt jelentésében (a továbbiakban: Jelentés) az alábbiakat rögzíti. A Jelentés Megállapításai IV. részének C) pontja szerint „A jelentés megállapításai szerint a versengő gyülekezésre

vonatkozó szabályainak teljes hiánya mai gyülekezési jogunkban és az ebből következő jogalkalmazási problémák miatt kialakult jogi helyzet a békés gyülekezéshez való joggal összefüggő visszásságot okoz. (...) Mindezt azért lényeges előzetesen rögzíteni, mert legalább ilyen súlyú problémát, dilemmát okoz a gyakorlat számára az azonos helyszínre, azonos időpontra bejelentett rendezvények viszonya akkor is, ha az egyik rendezvény a gyülekezési törvény hatálya alá tartozik, míg a másik megtartására az illetékes önkormányzat által adott közterület-foglalási engedély nyomán kerülne sor. A helyzetet tovább bonyolítja, hogy a két eltérő típusú rendezvény megtartására vonatkozó kérelmet – jellegénél fogva – különböző szervek, különböző jogszabályi háttér alapján és szempontok alapján bírálják el, egymást pedig nem kötelesek a döntésükről még tájékoztatni, értesíteni sem. A helyi önkormányzat az adott közterület használatát tulajdonosként engedélyezheti, az általa alkotott önkormányzati rendelet keretei között, vagyis alapvetően szabad belátása szerint. Ezzel szemben a rendőrség a gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvény megtartását a Gytv. 8. § (1) bekezdésre tekintettel hangsúlyozottan nem engedélyezi, hanem vagy tudomásul veszi, vagy taxatív meghatározott esetben megtilthatja. Jelen esetben, a korábbi rendőrségi (és bírósági) gyakorlatra is figyelemmel, az a kép rajzolódik ki, hogy a közterület-használat alapján tartott rendezvények – ha indirekt módon is – de egyfajta elsőbbséget élveznek a gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvényekkel szemben. Ugyanis, ha a rendőrség arról – akár a tudomásul vételt követően – értesül, hogy az adott területre, adott időpontban közterület-használati engedély alapján egy más rendezvény kerül majd megtartásra, a bejelentett gyülekezési törvény hatálya alá tartozó rendezvény megtarthatóságával összefüggésben, a Gytv. 8. § (3) bekezdésére tekintettel hatáskörének hiányát állapítja meg, amely azzal a hatással jár, hogy ott és akkor a rendezvény nem lesz megtartható. A hatályos jogszabályok a közterületen tartott Gytv. hatálya alá tartozó és a közterület-használat alapján tartott rendezvények viszonyával, a kérdéskörrel kapcsolatosan semmilyen a jogalkalmazókat eligazító, iránymutatásul szolgáló szabályt sem tartalmaznak. Nincs jogszabályban rögzítve még a kölcsönös tájékoztatási kötelezettség sem (...). A jelen jogi helyzet így a gyülekezési jogal összefüggő visszásság veszélyét hordozza magában, mivel tömeges méretben előforduló utólagos közterület használat engedélyezése és az ennek nyomán születő, a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó rendezvény megtartását megghiúsító rendőrségi végzések alkalmasak arra, hogy kiüresítsék a gyülekezési jog, mint kiemelt kommunikációs alapjog tényleges gyakorolhatóságát. (...) Közkeletű vélekedés ugyan, hogy a gyülekezési jog olyan szabadságjog, amelyet kizárólag közterületen lehet gyakorolni, azonban ennek jogszabályi alapja nincsen, ugyanis – hasonlóan a résztvevők létszámához – a gyülekezés helyét sem határozza meg sem az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (EJENY), sem a PPJNE, sem az Emberi Jogok Európai Egyezménye (a továbbiakban: EJEE), de az Alkotmány és még a Gytv. sem. Emellett a gyülekezés helyét az uralkodó szakirodalmi álláspont sem tartja annak fogalmi elemének. (...) arra következtethetünk, hogy a közterületen, középületben, de még a magánlakásban tartott rendezvények is a gyülekezési jog körébe tartoznak, azonban csak a közterületen tartandó rendezvényeket kell a rendőrségnek bejelenteni, és a rendőrség képviselőjének a magánlakásban (magánterületen) szervezett rendezvényen való részvételre kizárólag a jogosult hozzájárulásával van lehetőség. Helyesen állapította meg Budapest rendőrfőkapitánya hatásköre hiányát, ugyanis a rendezvény bejelentett helyszíne valóban nem tartozott a Gytv. közterület-fogalma alá. Ez azonban pusztán annyit jelent, hogy a rendezvény nem volt bejelentéshez kötött. Az ilyen, hatáskör hiányt megállapító közigazgatási döntés viszont nem téveszthető össze a rendezvény megtartását tiltó határozattal. (...)"

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrség egy jogszabályi anomália folytán tehetetlen helyzetben volt, és döntésének meghozatala során csak az Állampolgári Jogok

Országgyűlési Biztosának jelentéseire, valamint a megelőző évek gyakorlatára támaszkodhatott.

Tekintettel azonban arra, hogy Gy. Z.-t a kialakult helyzetről a rendőrség levélben tájékoztatta, és Gy. Z. a rendőrség – hatáskörének hiányát megállapító – végzését is átvette, nyilvánvaló, hogy Gy. Z. a rendőrségi állásponttal tisztában volt. Gy. Z.-nek arról is tudomása volt, hogy a végzés megtámadására az ORFK előtt lehetősége van, a Testületnek azonban nem áll rendelkezésére adat arra vonatkozóan, hogy erre sor került volna.

Megállapítható tehát, hogy a rendőrségnek a kialakult helyzettel kapcsolatban volt egy határozott álláspontja, amit az intézkedés helyszínén lévő rendőrök képviseltek, és amely felülbírálatára az utóbbiaknak nem volt lehetőségük.

2) A panaszos először a 2011. augusztus 10-én történetekkel kapcsolatosan azt kifogásolta, hogy maga a panaszos és rajta kívül még hárman kísérletek meg telefonon rendőri segítséget kérni, ugyanakkor csak mintegy 35-40 perces késedelemmel érkeztek oda meg a rendőrök.

A rendőrség tájékoztatása szerint a helyszínről nem került rögzítésre olyan telefonhívás, amelyet a panaszos kezdeményezett volna. Az illetékes rendőrkapitányság vezetője arról számolt be, hogy a panaszos 2011. augusztus 10-én sem személyesen, sem pedig telefonon nem kért rendőri intézkedést. A Testület megkeresésekor a rendőrség a panaszolt időpontban tett bejelentések hanganyagát az Rtv. 42. § (7) bekezdése alapján megküldeni már nem tudta, ugyanakkor a rendelkezésre álló intézkedési lapokból megállapítható volt, hogy a beérkezett hívásról – amely nem a panaszostól származott – a Központi Ügyelet haladéktalanul értesítette az intézkedésre jogosult egységet.

A Testület levelében felhívta a panaszost panaszának kiegészítésére, és kérte mások mellett azt, hogy jelölje meg annak pontos időpontját, amikor 2011. augusztus 10-én hívást kezdeményezett a rendőrség felé, valamint, hogy jelölje meg azt, hogy a híváskezdeményezéstől számítva mennyi időn belül érkezett a helyszínre a rendőrség képviselője. A Testület azt is szeretne tudni a panaszostól, hogy a helyszínre érkezéskor milyen kommunikáció folyt közte és a rendőrök között. A visszaérkezett tértivevény tanúsága szerint a panaszos édesanyja vette át a Testület tájékoztató levelét 2011. október 25-én. Az azóta eltelt időszakban ugyanakkor a panaszos nem reagált a Testület megkeresésére, nem nyújtott részletes információt az eljárás eredményes lefolytatása érdekében.

A Testület a rendőrség állítása és a panaszos előadása között tapasztalt ellentmondást a rendelkezésre álló bizonyítási eszközökkel feloldani nem tudta, így mivel annak ténye sem volt minden kétséget kizáróan megállapítható, hogy a panaszos 2011. augusztus 10-én bejelentést tett-e a rendőrségre, melyben rendőri segítséget kért, ebből kifolyólag megnyugtatóan abban a kérdésben sem tudott a Testület állást foglalni, hogy a rendőrség kérésére a helyszínre – a panaszos által megtett bejelentéshez és annak időpontjához képest – késedelmesen történt-e vagy sem. **Mindezek miatt e tekintetben a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelme nem volt megállapítható.**

3) A Testület ezt követően vizsgálta, hogy a rendőrök eleget tettek-e segélynyújtási kötelezettségüknek.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése ugyanis rögzíti, hogy „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni”. Ezen rendelkezés szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni, így ez alapján az is elvárható az intézkedő rendőröktől, hogy az állampolgárok számára felvilágosítást tudjanak adni intézkedéseik jogszabályi hátteréről.

A panaszos sérelmezte, hogy mind 2011. augusztus 10-én, mind pedig 2011. augusztus 12-én többedmagával kért segítséget a rendőrségtől ahhoz, hogy a Gy. Z. által bejelentett rendezvény megtartása érdekében a helyszínrre, azaz a Sziget fesztiválon levő Nagyrétre bejussanak. A panaszos előadta, hogy 2011. augusztus 10-én miután telefonon bejelentést tettek a rendőrségre, a kiérkező rendőröknek a rendezvény bejelentője megmutatta a demonstráció bejelentésével kapcsolatos dokumentumokat, illetve kifejezésre jutatta azt az álláspontot, miszerint a bejelentett tüntetés kikényszerítése a rendőrség feladata. 2011. augusztus 12-én a panaszos megítélése szerint szintén nem tett eleget a jelen levő rendőrök a tájékoztatási és együttműködési kötelezettségüknek, illetve a helyzet rendezésére kísérletet sem tettek, annak ellenére, hogy a rendezvény bejelentője valamint a többi résztvevő – köztük a panaszos – is kérte a rendőrség segítségét.

A Testület ismét utal a 47/2012. (II. 15.) sz. állásfoglalásra, amelyben a Testület megállapította, hogy a rendőrök három alkalommal (augusztus 10-én, 11-én, illetve 12-én) tájékoztatták a rendezvény szervezőjét, Gy. Z.-t a rendőrség álláspontjáról és arról, hogy csak karszalag birtokában léphet be a Sziget Fesztivál területére. Ezen momentumra indokoltnak tartja a Testület felhívni a figyelmet, tekintve, hogy a panaszos beadványában – bár a rendőri tájékoztatásról nem ad számot – többször rögzíti, hogy a rendezvény szervezőjének társaságában volt, ezért vélhetően a Gy. Z. által kapott tájékoztatást a panaszos is megkapta, illetve ezen információ valamilyen úton eljutott hozzá. Ezen túl, nem utolsó sorban arra is ismételten rá kell mutatni, hogy a panaszos a Testület kérdéseire nem adott választ, megnehezítve ezzel az eset egyes részleteinek megismerését, rekonstruálását.

Megjegyzendő, hogy a rendőrség által a vizsgált panaszügyhöz megküldött jelentésben, a 2011. augusztus 10-ei eseményekkel kapcsolatosan M. főtörzsőrmester arról adott számot, hogy a rendezvény bejelentőjét tájékoztatta arról, hogy a Sziget-fesztivál területe magánterületnek minősül, így a rendezvény idején oda annak szervezője, vagy az általa feljogosított személy jogosult a belépés feltételeit meghatározni, és az intézkedő rendőrök, így maga az M. r. főtörzsőrmester sem rendelkezik olyan jogi eszközzel, amellyel a magánterületre való belépés feltételeit felülírhatná.

A fentieket igazolja az esetről készült videofelvétel, amelyen hallható, hogy a rendőrök a demonstrálók kérésére következetesen azt az ismertetett tájékoztatást nyújtották, miszerint csak karszalag birtokában lehet belépni a fesztivál területére. Egyébként a rendezvény szervezőjét már az intézkedést megelőző napokban is tájékoztatták a fenti rendőrségi állásponttól, valamint arról, hogy a szóban forgó terület az érintett napokon magánterületnek minősül.

A Testület már kifejtette, hogy a rendezvény biztosításában részt vevő rendőrök azt az álláspontot képviselték, hogy a BRFK Gy. Z. bejelentését elutasította, így demonstrációja nem tartható meg, és a Sziget Fesztivál területe a rendezvény idején magánterületnek minősül, ahova csak belépőjegy birtokában lehet bejutni. Ezen – egyébként vitatható – rendőri álláspont felülbírálatára, illetve megváltoztatására a helyszínen lévő rendőröknek nyilvánvalóan nem volt módja.

Fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a biztosításban részt vevő rendőrök segítségnyújtási kötelezettségüknek eleget tettek akkor, amikor felvilágosítást adtak a demonstrálni kívánóknak – köztük a panaszosnak is – a kialakult helyzettel kapcsolatos rendőri álláspontról, és nem mulasztottak akkor, amikor nem biztosították a Sziget Fesztivál területére bejelentett rendezvény megtartását, ezért nem sérült a panaszos gyülekezéshez való joga.

A Testület ugyanakkor megjegyzi, hogy a panaszos és társainak a Nagyrét területére való belépése belépőjegy váltása mellett biztosított lett volna.

4) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy a rendőrségnek állt-e fent intézkedési kötelezettsége a panaszolt esetben. A panaszos az intézkedési kötelezettség elmulasztását két alkalommal illetve időponttal összefüggésben is panaszolta, ezért a Testület azt értékelte, hogy fennállt-e a rendőröknek intézkedési kötelezettsége 2011. augusztus 10-én, illetve 2011. augusztus 12-én akkor, amikor a helyszínre érkező tömeg rendőri intézkedést kért, azért hogy beléphessen a fesztivál területére, illetve, hogy a biztonsági szolgálat munkatársaival szemben lépjen fel a rendőrség.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése a rendőr intézkedési kötelezettségét rögzíti. A hivatkozott rendelkezés értelmében a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet, vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Az intézkedéskor hatályos Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet ezen rendelkezést kiegészíti, amikor a 3. § (1) bekezdésben kimondja: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.”

A személy- és vagyonvédelmi feladatokat az In-Kal Security biztonsági őrői a személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXXXIII. törvény rendelkezései alapján látták el.

A törvény 26. § (1) bekezdése alapján a vagyonőrzési feladatokat ellátó személy- és vagyonőr a megbízó közterületnek nem minősülő létesítményének őrzése során jogosult:

- a) a területre belépő vagy az ott tartózkodó személyt kiléte igazolására, a belépés, illetőleg a tartózkodás céljának közlésére, jogosultságának igazolására felhívni, ennek megtagadása vagy a közölt adatok nyilvánvaló valótlansága esetén – a megbízó eltérő rendelkezésének hiányában – az érintett belépését, ott-tartózkodását megtiltani, és távozásra felszólítani;
- b) a területre belépő vagy onnan kilépő személyt csomag, illetve menet-, szállítási okmány bemutatására felhívni;
- c) a területen tartózkodó vagy onnan kilépő személyt csomagja tartalmának, járművének, valamint a szállítmánynak bemutatására felhívni;

- d) a jogsértő személyt magatartása abbahagyására felhívni;
- e) vagyonvédelmi biztonságtechnikai rendszert alkalmazni;
- f) a területre belépők ellenőrzésére fegyver-, illetve robbanóanyag-kutató műszert alkalmazni és a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök bevitelét megtiltani.

A (3) bekezdés szerint a rendezvény biztosítását végző személy- és vagyonőr az (1) bekezdésben meghatározottakon túl jogosult:

- a) zárt területen vagy helyen tartott rendezvényre belépő személyt – a rendőrség, illetve a rendezésért felelős személy intézkedése alapján, ha a szerződésből fakadó kötelezettségeit érvényesíteni más módon nem tudja – különösen a testi sérülés okozására alkalmas tárgyak bevitelének megakadályozása érdekében csomagja tartalmának bemutatására felszólítani, rajta és csomagján kizárólag fémtárgyak kimutatására alkalmas eszközt alkalmazni, ennek visszautasítása esetén a rendezvényen való részvételét megtiltani;
- b) a rendezvény megtartását akadályozó vagy zavaró, annak biztonságát veszélyeztető, illetve az ott jogellenesen tartózkodó személyt kilétének igazolására felszólítani, a rendezvényen való részvételét megtiltani, távozásra felszólítani, amennyiben az érintett személy ennek nem tesz eleget, és az élet- és vagyonbiztonság érdekében szükséges, a rendezvényről kivezetni.

A 27. § (1) bekezdése szerint a személy- és vagyonőr tevékenysége gyakorlása során jogosult az intézkedésében érintett személyt felhívni kilétének igazolására. Ha az általa erre felkért személy önként és hitelt érdemlően nem igazolja kilétét, a személyazonosság megállapítására – indokolt esetben – igazoltatásra jogosult hatósági személyt kérhet fel.

A (3) bekezdés szerint a személy- és vagyonőr arányos mérvű kényszerítő testi erő alkalmazásával

- a) a védett személy biztonságát fenyegető támadást elháríthatja;
- b) a védett létesítménybe, területre való jogosulatlan belépést megakadályozhatja, a jogosulatlanul bent tartózkodót onnan eltávolíthatja;
- c) a rendezvényt zavaró vagy annak biztonságát veszélyeztető személyt a rendezvényről eltávolíthatja;
- d) a pénz- és értékszállítást jogtalanul akadályozó személyt eltávolíthatja, illetve a szállítmány biztonságát fenyegető támadást elháríthatja.

A fentiek alapján a biztonsági őrök jogosultsága kiterjed egyrészt a beléptetésre, másrészt arra is, hogy a rendezvényt zavaró vagy annak biztonságát veszélyeztető személyt a rendezvényről eltávolítsák. A személyazonosság megállapítására – indokolt esetben – igazoltatásra jogosult hatósági személyt is felkérhetnek. Elsősorban a biztonsági őrök feladata tehát a rendfenntartás, a helyszínen lévő rendőrök segítségére alapvetően akkor van szükség, ha a olyan intézkedést kell fogatosítani, amelyre a biztonsági őrök hatásköre nem terjed ki, vagy amit létszámukból adódóan önállóan nem tudnak elvégezni.

Szükséges rámutatni arra, hogy sem a panaszbeadvány, sem a rendőrségi dokumentumok nem tartalmaztak olyan a közbiztonságot, illetve a közrendet sértő vagy veszélyeztető cselekményre utaló adatot, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztetett volna. A panaszbeadványban megjelölt videofelvételen – amely ugyan csak a 2011. augusztus 12-ei eseményeket tartalmazza – jól látható, hogy azonnal intézkedést/beavatkozást igénylő, az életet, testi épséget és vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető helyzet nem állt fenn, ami a mindhárom fél, így a demonstrálni kívánók, a rendőrség valamint a biztonsági szolgálat képviselői, alapvetően higgadt magatartásának volt köszönhető, még akkor is ha időszakonként – elsősorban a demonstrálni szándékozók részéről – az indulatok (bekiabálások) fellángoltak.

Fentiek alapján a Testület megállapította, hogy nem követte el mulasztást a rendőrök akkor, amikor a demonstrálók – köztük a panaszos – kérésére nem intézkedtek, ezért nem sérült a panaszost tisztességes eljáráshoz való joga.

V.

A Testület vizsgálata megállapította, hogy a rendőrök nem mulasztottak intézkedést, illetve jogszerűen korlátozták a panaszos gyülekezéshez való jogát és nem valósítottak meg mulasztást akkor, amikor nem biztosították a panaszos számára, a Sziget Fesztivál területére bejelentett rendezvényen való részvételt. A Testület ugyanakkor nem tudta megállapítani a panaszos 2011. augusztus 10-ei kifogásával kapcsolatosan azt, hogy a panaszos kért-e telefonon intézkedést, illetve, hogy a bejelentéshez képest késedelmesen jelentek-e meg a helyszínen a rendőrök. **Mindezek miatt nem sérült a panaszos gyülekezéshez való joga, valamint tisztességes eljáráshoz való joga, illetve utóbbi alapjog sérelme a késedelmes intézkedés kapcsán nem volt megállapítható. Erre tekintettel a Testület a panasznak az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján.**

Budapest, 2012. június 19.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Féja András
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Különvélemény

a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos 2011. augusztus 17-én előterjesztett panaszja alapján indult eljárásban 209/2012. (VI. 19.) számon hozott állásfoglalásához

Nem értek egyet a Testület többségi álláspontjával az alábbiak szerint.

Amint azt az állásfoglalás tényállás része is tartalmazza, a panaszos 2011. augusztus 10-én délelőtt 10 órakor két társával érkezett meg a Hajógyári-szigetkez, ahol egy jogszerűen bejelentett tüntetésre szeretett volna bejutni, majd 2011. augusztus 12-én a panaszos szintén hiába kísérelt meg bejutni a Sziget Fesztivál területére annak érdekében, hogy ott a demonstráción részt vegyen.

Az érintett rendezvény szervezője 2011. január 15-én tett bejelentést a Budapesti Rendőr-főkapitányságon, miszerint 2011. augusztus 1. és augusztus 20. közötti időszakban Budapesten, a Hajógyári-sziget Nagyrétjén tiltakozni kíván a magas üzemanyagárak ellen. A bejelentést a rendőrség tudomásul vette.

2011. július 31-én a szervező korábbi bejelentését akként módosította, hogy a demonstráció kezdő időpontjaként 2011. augusztus 9-ét jelölte meg. A bejelentés módosítását a rendőrség új bejelentésként értékelte, és mivel időközben Budapest Főváros Önkormányzata ugyanezen helyszínre és időszakra a Sziget Fesztivál megrendezéséhez közterület-használati hozzájárulást adott, a rendőrség a Ket. 30. § b) pontja alapján – a bejelentés módosításának tekintetében – hatáskörének hiányát megállapító végzést hozott.

Vitathatatlan, hogy nem a Testületnek, hanem – végső soron – a bíróságnak van hatásköre annak vizsgálatára, hogy a rendőrség ezen végzése jogszerű volt-e. Csak hogy ettől a kérdéstől elváljék annak megítélése, hogy a panaszos gyülekezési jogát a konkrét esetben érte-e sérelem, ugyanis a rendezvény megtartására vonatkozó, januárban tudomásul vett bejelentés, illetve annak tudomásul vétele az augusztusi végzés jogi sorsától függetlenül, nyilvánvalóan hatályos maradt, hiszen a jelenlegi jogi szabályozás a tudomásulvétel (mint „formátlan”, hallgatással meghozott döntés) visszavonását nem teszi lehetővé. (Megjegyzendő, hogy ha a rendőrség végzése jogszerű, az is csupán annyit jelent, hogy a rendőrség többé nem volt jogosult döntést hozni a bejelentés – illetve módosítás – tárgyában. A végzést tehát végképp nem lehet a korábbi tudomásulvételt felülíró aktusnak tekinteni, hiszen az éppen a rendőrség további hatáskörének hiányát állapítja meg, amiből pontosan az következik, hogy a rendőrségnek ekkor már a rendezvényt sem tudomásul venni, sem megtiltani nem volt joga.)

A panaszosnak tehát volt olyan, a – felül nem írt és vissza nem vont – rendőrségi tudomásulvétellel az adott területre nézve elismert gyülekezési jogi igénye, amelynek érvényesítése vizsgálható és – adott esetben – a rendőrségen számon kérhető.

A gyülekezési jogi igény vizsgálatának arra kellett volna irányulnia, hogy a bejelentett rendezvény ténylegesen a gyülekezési jog gyakorlására irányult-e, és ennek megállapítása után lehetett volna következtetéseket levonni a rendőrség tevékenységének alapjogsértő voltára, vagy annak hiányára az alábbiak szerint.

a) Az 1993. évi XXXI. törvényben kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (a továbbiakban:

Egyezmény) 17. Cikke rögzíti, hogy az Egyezmény nem védi azon magatartásokat, amelyek a benne foglalt jogokkal való visszaélésre irányulnak.

A 75/2008. (V. 29.) AB határozat kimondja: „a közterületi gyülekezések elsősorban a már kialakult vélemények, álláspontok együttes megjelenítésére, közös képviselőre szolgálnak. A szólásszabadság és a gyülekezési szabadság kapcsolata legfőképp a közös, nyilvános véleménykifejezést jelenti.” A gyülekezési jog gyakorlása tehát akkor rendeltetésszerű, ha van olyan közös álláspont, vélemény, amelynek kifejezésére a közös közterületi megjelenés szolgál.

Jelen ügyben ugyanakkor komoly kételyek merülhetnek fel azzal kapcsolatban, hogy lehetett-e ilyen közös álláspont (azaz rendeltetésszerű joggyakorlásra irányult-e a szándék), hiszen a bejelentés időpontjában, 2011 januárjában nem lehetett tudni, milyenek lesznek nyolc hónappal később az üzemanyagárok. Nem valószínű tehát, hogy a bejelentés időpontjában létrejöhetett az a közös álláspont, amelynek képviselője a gyülekezési jog gyakorlásának célja.

Nyilván a joggyakorlás rendeltetésszerűségével kapcsolatos kétségeket erősíti, hogy olyan időpontra és helyszínre jelentették be a kérdéses rendezvényt, amely hagyományosan, majdnem 20 éve a Sziget Fesztiválé, és ahol a fesztiválon kívüli időszakban csak csekély figyelmet kelthetett volna a benzinárakkal kapcsolatos – vagy bármely más – tiltakozás. Szintén ebbe az irányba mutat, hogy a bejelentő a fesztivál végeztével (azaz augusztus 13-a után) már nem próbálta megtartani az – időközben egyébként valóban magasra szökött – üzemanyagárok ellen tiltakozó rendezvényt a bejelentésben szereplő további egy hét során, noha ez nyilvánvalóan könnyebben megoldható lett volna, mint a fesztivál idején.

A hatályos magyar jogi szabályozás semmilyen módon nem szankcionálja a gyülekezési jog rendeltetésellenes gyakorlását. Sem a rendőrség, sem a bíróság nem tilthatja, vagy gátolhatja meg azokat a gyülekezéseket, amelyekkel kapcsolatban ésszerű kételyek merülhetnek fel a joggyakorlás rendeltetésszerűségét illetően.

A Testület ugyanakkor érvényesítheti ezt a szempontot vizsgálata során, ugyanis hatásköre annak megállapítására irányul, hogy következett-e be alapjogsérelem, aminek alapfeltétele, hogy legyen ténylegesen érintett (korlátozott) alapjog. A gyülekezési jog esetén akkor beszélhetünk erről, ha van olyan közös vélemény, amelynek nyilvános, közös kifejtésére a bejelentett, vagy egyéb módon megtartani kívánt rendezvény irányult.

Jelen ügyben ezért a Testületnek elsődlegesen abban kellett volna állást foglalnia (pl. a panaszosnak a rendezvény januári témaválasztására vonatkozó nyilatkozatát alapján), hogy volt-e ilyen vélemény, illetve kétséget kizáróan megállapítható-e annak hiánya, és ez alapján kellett volna megítélnie, hogy felmerülhet-e a gyülekezési jog sérelme a panaszos oldalán.

(Megjegyzendő, hogy amennyiben a panaszos valójában a fesztivál és annak szellemisége ellen kívánt tiltakozni, és ezt a bejelentésében meg is jelöli, úgy álláspontom szerint joggyakorlásának rendeltetésellenessége nem merülhetett volna fel, és a jelen ügyben a rendeltetésesség vizsgálata nélkül már első lépésben lehetett volna vizsgálni a rendőrség felelősségét.)

b) Amennyiben a Testület az a) pont szerinti vizsgálat során arra a következtetésre jut, hogy a panaszos szándéka valóban a benzinárak elleni tiltakozásra irányult, vagy legalábbis nem

zárható ki, hogy joggyakorlása rendeltetésszerű volt, úgy viszont a panaszos gyülekezési jogának megsértését kellett volna megállapítani.

Amint azt az állásfoglalás ismerteti, a hatályos magyar jogi szabályozás nem oldja fel a gyülekezési jogon és a közterület-használati engedélyen alapuló – bármilyen egyéb célú – közterület-használat konfliktusát.

A rendőrségnek tehát az adott helyzetben valóban nem volt eszköze a kollízió feloldására. Ez ugyanakkor nem jelenti egyúttal azt, hogy – a joggyakorlás rendeltetésszerűsége esetén – ne keletkezett volna alapjogsérelem a gyülekezési jogával élni kívánó panaszos oldalán.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az e szakaszban megjelenő általános intézményvédelmi kötelezettség nyilvánvalóan kiterjed a gyülekezési jogát jogszerűen (megfelelően megtett és tudomásul vett bejelentés alapján) gyakorolni kívánó személyre is. Ez áll összhangban az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) a Plattform "Ärzte Für Das Leben" kontra Ausztria ügyben (10126/82 számú ügy) hozott döntésével is, amely kimondja: „A békés gyülekezés tényleges, hatékony szabadsága nem redukálható az államnak a beavatkozástól való tartózkodási kötelezettségére: ez a tisztán negatív megközelítés nem volna összeegyeztethető a 11. Cikk céljával. Hasonlóan a 8. Cikkhez, a 11. Cikk is néha pozitív [állami] lépések megtételét követeli meg, adott esetben a magánszemélyek közötti viszonyok tekintetében is [...]” (32. §).

Emiatt abban az esetben, ha a panaszos rendeltetésszerűen kívánta gyakorolni gyülekezési jogát, a rendőrségnek azon mulasztása, hogy a panaszos kifejezett kérése ellenére nem biztosította számára ennek lehetőségét, a panaszos gyülekezési jogának sérelmét valósította meg.

Ez a jogsértés – hasonlóan ahhoz, amelyet a Testület a vöröscsillag-viselés miatt a Bíróság vonatkozó döntése ellenére előállított panaszos ügyében a 394/2009. (XI. 18.) számú állásfoglalásában megállapított – valójában a rendőrség hatáskörén kívül esik. A probléma itt is jogalkotói választ kíván, a panaszolt rendőri mulasztás a jogalkotói mulasztás által okozott alapjogsértés közvetítője. Amint azonban a Testület abban az ügyben is leszögezte: a vizsgálati mandátumát kijelölő Rtv. rendelkezés [92. § (1) bek.] szerint az esetleges rendőri jogsértés, mulasztás stb. kapcsán nem a rendőri felelősséget mérlegeli, hanem azt, hogy a rendőri intézkedés (jelen esetben mulasztás) a panaszos alapvető jogát sértette-e, vagyis annak folytán sérült-e alapvető jog.

Amennyiben a Testület tehát a fenti a) pontban foglalt vizsgálat alapján arra a következtetésre jutott volna, hogy a panaszos esetében a rendellenes joggyakorlás nem állapítható meg, úgy a panaszos gyülekezési jogának – közvetített – megsértését kellett volna megállapítania, és az ügyet az országos rendőrfőkapitánynak megküldenie.

Budapest, 2012. június 19.

dr. Kádár András Kristóf
testületi tag